

ÖĞRENCİ BAŞARISINDA AİLENİN ROLÜ

Okul hayatında başarılı bir öğrenci, hem ailenin hem de öğretmenlerin önemli beklentileridir.

Çocuğuyla ilgilenemeyen, aile yaşantısında düzen bulunmayan, hayatları programsız anne-babaların çocuklarından düzenli ders çalışma ve başarı beklmeleri yanlış olur. Bir öğrencinin okul başarısının kaynağı sadece çocuğun yetenek ve zekâsında görülmemelidir.

Çocuk okul başarısında sadece akademik yeteneklerini ortaya koyar. Çocuğun okul başarısı onun öğrenme yeteneğini yansıtır. Ancak öğrenmeyi dolayısıyla başarıyı engelleyen birçok faktör vardır.

Bunları şöyle sıralayabiliriz:

- + Yeterli ve düzenli çalışmama,
- + Tekrar eksikliği
- + Çocuğun öğrenmeye karşı isteksizliği ve ilgisizliği
- + Bilgi, beceri ve yeteneklerin farklılığı
- + Psikolojik durum (arkadaş ilişkileri, anne-baba ilişkileri, kişilik özellikleri)
- + Uygun çalışma ortamının ve buna bağlı olarak düzenli, sistemli aile hayatının olmaması vb.

Anne-baba çocuğun öğrenme ve başarı sağlamasından direkt sorumlu olmasalar da, başarı ve öğrenmeyi sağlayıcı şartların hazırlanmasından direkt sorumludur.

Çalışma ortamı iyi bir şekilde düzenlenen, sistemli bir yaşantıya sahip ailelerin çocukları diğerlerine göre daha başarılı olmaktadır. Bir çocuk öğrenirken zihninin yüzde 20'sini, duygularının ise yüzde 80'ini kullanır. Bu da şu anlama gelir: Dersini severek, isteyerek yapan öğrenci diğerlerine göre daha başarılı olur.

Çocuktan uzun zaman sonra eve gelen, çalışma takibini yapamayan, eve geldiğinde ise daha çok ev işleri veya işyerinden getirdiği işlerle meşgul olan

anne-babaların çocuklarından ciddi bir başarı ve gayret beklmeleri doğal değildir. Çocuğun başarılı olmasında sistemli ve düzenli çalışması ve programlı olması ne kadar çok önemliyse aile içinde ev ortamında çalışan öğrencinin anne-babasının da hayatlarını bir programa bağlamaları ve çocuklarının çalışma düzenini bu programa dâhil etmeleri gereklidir.

ÇOCUĞUNUZA YARDIMCI OLABİLMEK İÇİN

✚ Çocuk ders çalışırken, anne-babanın TV seyredip çay içtiği, gezmeye gittiği ya da misafirlikte olduğu bir ortamda "hadi sen odana gidip ders çalış" dendiğinde çocuk odasına gider ders çalışır, ancak akli dışarıda kalır.

✚ İki kardeşli evlerde çocukların çalışma zamanları birbirine uygun olarak ayarlanmalıdır. Biri ders çalışıp, diğeri TV, bilgisayarla meşgul olmamalıdır.

✚ Sürekli ders çalışmasını istemeyin. Bu sadece çalışma zorunluluğunu hatırlatır. Çocukta herhangi bir istek ve gayret oluşturmaz. Bunun yerine ne zaman çalışacağına, ne zaman dinleneceğine ait olan bir program hazırlayın. Ya da hazırlanmış böyle bir program varsa beraber takip edin.

✚ Eve gelir gelmez derse oturtmayın. Sevdiği şeylerle meşgul olmasını sağlayarak okul stresinden uzaklaşması için yardımcı olun.

✚ "Doğru dürüst çalışmıyorsun", "Az çalışıyorsun" şeklinde uyarıların yerine "Çalışmalarını gözden geçir, eksiklerini beraber belirleyelim, bu süre bu ders için yeterli mi?" şeklinde cümleler kullanalım.

✚ Onun en iyi nasıl öğrendiğini, hangi yöntemle daha iyi öğrendiğini birlikte tespit edin. Okuyarak mı, yazarak mı, dinleyerek mi, anlatarak mı daha iyi öğreniyor?

✚ Ders çalışma ve çalışmamanın sonuçları hakkında konuşun. Düzenli tekrar yapmadığında konuların birikeceğini, çalışma isteksizliğinin oluşacağını unutmayın.

✚ Yatmadan tekrar yapmasını sağlayın. 10 dakikalık gözden geçirme, okuma şeklinde tekrar öğrenilenlerin kalıcı olmasını sağlar.

✚ Çalışma süresi her öğrenciye göre farklılık gösterir. Bazı öğrenciler için 20 dakika, bazıları için 40 dakika gerekebilir.

✚ Çocuk ders çalışırken ondan bir şey istemeyin. Her defasında ödül vermeyin. Başarı kendi başına ödüdür.

✚ TV, bilgisayarı kontrol altına alın. Çocuğun başarısını değerlendirirken arkadaş ya da sınıfına göre değil, bir önceki durumuyla karşılaştırarak değerlendirin.

✚ Çocuğun konsantre olacağı uygun çalışma ortamı hazırlayın. Dikkatini dağıtacak ya da aklının sizin bulunduğunuz odada kalmasını sağlayacak ortamlar oluşturmayın.

✚ Kontrollü takip yapın. Sadece ödevlerini yaptın mı, derslerini bitirdin mi? şeklinde soru-cevaplı takip yüzeysel bir takiptir. Neler anladığını, öğrendiğini soru-cevap şeklinde sorun.

✚ Sadece dersler odaklı konuşma ve iletişim kurmayın. Sosyal, duygusal, güncel meseleler hakkında konuşun. Sosyal hayatta, sosyal ilişkilerindeki başarısının da okul başarısı kadar önemli olduğunu unutmayın

✚ Sosyal faaliyetlere programda yer vermesini sağlayın. Mümkün oldukça yatmadan önce TV izlemesine müsaade etmeyin.

✚ Çocuğun başarısızlık nedenlerini iyi tespit edin. Bazen çocuk evde düzenli çalışır. Ama istenilen başarıyı elde edemez. Bunun nedeni derste konuyu iyi öğrenememesi olabilir.

*Bu yazı kkaol.meb.k12.tr'den alınmıştır.

TED ZONGULDAK KOLEJİ VAKFI ÖZEL İLKOKULU
REHBERLİK SERVİSİ